

VERENIGING
"ORDE DER VERDRAAGZAMEN"

Kon. Goedgekeurd d.d. 22 februari 1958, nr. 58

GEVESTIGD TE 'S-GRAVENHAGE

Secretariaat: Buitenrustplein 21, Voorburg, Tel. 728315

Giro no. 468974 t.n.v. de Penningm. der "ODV", DEN HAAG

Zondaggroep I
21 mei 1961

Goedenmorgen vrienden.

We zijn dan hier op 1e Pinksterdag bijeen en het zou een beetje vreemd zijn, wanneer we ook aan dit feest niet enige aandacht zouden besteden. Ik hoop echter, dat u me niet kwalijk neemt, dat ik dat niet op de gebruikelijke wijze doe door te herdenken hoe eens vurige tongen in de korenmarkt neernaalden en al, wat daarop volgde. Per slot van rekening, dat is geweest, dat is verleden. En een Pinksterfeest vieren, dat is nu niet direct een specialiteit van deze dagen. De mens is over het algemeen te veel materie-gebonden; hij is te nuchter, te redelijk, te logisch en misschien ook een klein beetje te weinig gespannen om zo maar het goddelijk Licht, het cosmisch weten in zich te ontvangen. Er zijn echter andere factoren in deze tijd, die wél de moeite waard zijn. Wanneer we n.l. verge-lijkingen willen gaan maken, dan vinden we wel allereerst de periode zelf, waarin de mens op het ogenblik leeft, als een onrustige, een tijd van stormen, van misvattingen, voortdurende misverstanden, oproerigheid, behoefte aan verandering en wat dies meer zij. En die onrust schijnt langzaam maar zeker naar een climax toe te gaan. O, we weten heel goed, dat deze situaties niet blijvend zijn. Er komt weer een ogenblik, dat u zich wat rustiger voelt. Maar praktisch 130 jaren lang zijn spanningen opgebouwd en elke toestand van spanning is heviger geweest dan de voorgaande. Dit lijkt me belangrijk, omdat je van uit dit standpunt tot de conclusie moet komen: er wordt dus steeds grotere druk uitgeoefend, niet alleen op de eenling, maar ook op de mensheid. Met het Pinksterfeest was dat een kwestie van enkele mensen, die daar samenkwamen. Enkele mensen, die geen raad meer wisten, die niet meer wisten waar naar toe te gaan. Enkele mensen, die voor een grote verandering stonden. Op het ogenblik lijkt het mij, dat de gehele wereld aan een dergelijke verandering toe is. En daar is reden voor.

Laat ons eens nagaan, hoe op het ogenblik de zaak ervoor staat. In het verleden- dat kunnen we nagaan, wanneer we de geschiedenisboeken opslaan, wanneer we de ontwikkeling der wetenschappen nagaan- vinden wij vooral de persoon, die zelve denkt, die zelve handelt, je zou kunnen zeggen: de knutselaar, de persoonlijke onderzoeker als de vernieuwer in de wetenschap. Hij brengt de werkelijk nieuwe ontdekkingen, hij is ten slotte de amateur, die calculen tot stand brengt, die de chemie ontwikkelt, die de bewerking van metalen mogelijk maakt; het is de eenling, de denker, de knutselaar, de uitvinder, die de wereld voorziet van electriciteit, van stalen schepen en wat dies meer zij. Dus in de oudheid en tot in een zeer recent verleden zelfs, was de vooruitgang der wetenschappen grotendeels afhankelijk van de amateur, de eenvoudige mens. Deze vond op zijn eigen wijze zijn licht, zijn inzicht, zijn waarheid. Op het ogenblik vraagt wetenschappelijk onderzoek en wetenschappelijk denken hoe langer hoe meer. Wanneer je de kosten nagaat, die nodig waren b.v. voor de inrichting van een zeer be-

kend laboratorium als dat van Edison en u vergelijkt het met de kosten, die op het ogenblik gespendeerd moesten worden aan een gelijkwaardig vernieuwingsproject als dat der atoomchemie, dan duizelt het ons. Edisons totale laboratorium plus zijn totale uitgaven waren niet meer dan één pro mille, van hetgeen jaarlijks moet worden uitgetrokken voor een behoorlijk ingericht atoomcentrum voor onderzoek.

U zult zeggen: Wat hebben die kosten ermee te maken en wat heeft het met Pinksteren te maken? Wel, het zal u duidelijk zijn, dat de eenling, de simpele, de eenvoudige mens, niet meer in staat is om te vernieuwen op het vlak, dat op het ogenblik-dus qua onderzoek, wetenschappelijke benadering, empirische wetenschap-gebruikt wordt. Hij kan eenvoudig niet verder, omdat hij daartoe de middelen niet heeft. En zelfs wanneer hij de inspiratie, de ingeving heeft, zo is het hem praktisch onmogelijk om dit door te zetten. Hij kan eenvoudig niet ergens in zijn achtertuinje even een atoomcentrum stichten. Dat vraagt kosten, moeiten, risico's, toestemmingen, die zelfs de rijksten der rijken onder de privé personen slechts met moeite zullen kunnen verwerven. Nu heeft men uitgeroepen: Ja, maar de empirische wetenschap wordt op het ogenblik door de industrie dan toch in ieder geval gehardhaafd. Inderdaad. Maar hoe staat die industrie ervoor? Wanneer zij onderzoekt, dan moet haar onderzoek rendabel zijn. Wanneer zij in een bepaalde richting een onderzoek begint-laait ons zeggen daaraan 3 jaar en 5 ton besteedt (5 ton kosten dus)-dan komt er een ogenblik dat zij ontdekt, dat ze resultaat zou hebben als ze er nog een ton in zou steken en nog een jaar langer zou werken. Maar ze moet eenvoudig het onderzoek afbreken, want de rendabiliteit van het project komt in gevaar. Zou men doorgaan, dan zou men failliet gaan. Ik weet niet, of u begrijpt wat ik hier betoog? Kort en goed betoog ik, dat de wereld- gezien haar vorderingen op velerlei wetenschappelijk terrein-op het ogenblik niet meer in staat is tot een werkelijke vooruitgang te komen langs de empirische weg, langs de wetenschappelijke weg. De tijd van de wetenschap is uitgediend. Het kan nog een tijdje doorgaan maar de kosten, die men op het ogenblik heeft, zijn zo enorm groot en men moet zozeer letten op mogelijke rendabiliteit, dat werkelijke experimenten praktisch uitgesloten zijn. Slechts een ontwikkeling van het bestaande is enigszins toelaatbaar.

Het is op het ogenblik b.v.-laait ik nog even erover doorpraten-mogelijk om een raket naar de maan te sturen. Maar het is evengoed mogelijk, op dit moment reeds, een ruimtevoertuig te bouwen, dat Mars en Venus zou kunnen bezoeken, ja, dat zelfs de manen van Saturnus met een bezoek zou kunnen vereren. Doch, hoewel men op het ogenblik kan presteren wat nodig is, zijn de kosten die zoiets met zich meebrengt, zo enorm, dat ze meer vragen aan inspanningen en aan materialen en dus ook in feite aan gelden, dan b.v. de gehele tweede wereldoorlog aan de Ver. Staten heeft gekost en dat is een aardig bedrag. Nu zou je kunnen zeggen: Ja, goed, maar er zijn zoveel dingen, die dan toch anders zouden kunnen. Laait ons b.v. eens kankeronderzoek nemen. Vandaag of morgen komt er misschien iemand, die weet welke organische zwakte nu precies aansprakelijk is voor een dergelijke ziekte; die begrijpt, hoe hij o.m. de vermeerdering van darmfauna kan toegaan, die één van de verschijnselen is, die altijd met een dergelijke storing in het lichaam gepaard gaat. Een dergelijke mens komt te staan tegenover een huidige wetenschap, die zich dergelijke experimenten niet kan veroorloven. Het gevolg is, dat hij, zelfs indien hij als eenling een dergelijk procédé-voor zeer vele carcinoom lijders van het grootste belang-zou ontdekken, betrekkelijk weinig kans heeft dit tijdens zijn eigen leven door te zetten. Een vertraging van enkele honderden jaren in het gebruik van een dergelijke procedure is op het ogenblik, aan de hand van de zakelijke exploitatie, zelfs van de genezing van zieken, te verwachten. Dan behoeven we helemaal niet meer te gaan spreken over b.v. magnetische aandrijving voor ruimtevaartuigen; over nieuwe electromotoren, die gestimuleerd door zonlicht misschien zouden kunnen vervangen, wat de mens op het ogenblik verstookt aan belangrijke grondstoffen in zijn eigen wereld. Die dingen zijn niet rendabel en dus worden ze eruit

gegooid.

Een Diesel zou vandaag aan de dag geen mogelijkheid hebben zijn eigen machine in omloop te brengen en tot productie te brengen. Daar komt het op naar. En toch moet de wereld vooruit. Uw wereld ontwikkelt zich zoveel verder dat, wat u op het ogenblik als grote drukte beschouwt op hoogtij-dagen b.v. in de stad, een normaal beeld van rustig verkeer zal zijn in het jaar 2060. En het geldt niet alleen voor Nederland maar voor praktisch de hele wereld. Men kan rustig stellen, dat de wijze, waarop thans productie plaats vindt, zich zover ontwikkeld zal hebben, dat geen enkele mens meer goed weet wat hij moet doen, wanneer het zo verder gaat al over 50 à 60 jaar. Hij zou natuurlijk een oorlog kunnen beginnen en de wereld kunnen vernietigen. Maar er zijn alle krachten van de geest en ook verlangens en begrippen van de mens zelf, die daartegenin gaan. U zou natuurlijk kunnen gaan stemmen voor een verandering b.v. van het groot-worden, het volwassen worden van de mens. Je zou zeggen: Geef ons dan maar genetische selectie. Laat de kinderen dan maar worstelen met al hun ziekten en wie er toevallig gezond bovenop komt, dat is dan een burger die in ieder geval door kan leven en de rest...nu ja, die is te min. Tenminste een opruiming, een vermindering. Maar dat past niet in de menselijke ethiek. Waar wil die wereld naartoe? Ze kan niet meer verdergaan, zoals ze nu gaat. En de wetenschap, empirische wetenschap, waarop zij zo trots is, is praktisch gekomen tot de grens van haar werkelijk vermogen tot het brengen van vernieuwing. Haar ethiek is gekomen tot het ogenblik waar, ofwel een verzwakking en uiteindelijke ondergang van het ras zal veroorzaken, dan wel een totale vernieuwing moet ondergaan. Haar denkwijze, haar exploitatie van eigen wereld is zover gekomen, dat ze, als ze verdergaat op de ingeslagen wijze, vele thans belangrijke krachtbronnen als b.v. kolenlagen, aardgas, petroleum, binnen een honderdtal jaren niet meer zal bezitten. Als je dat zo beziet, denkt u dan niet eens, hebt u dan niet een gevoel, dat het voor degenen, die inzicht hebben in deze situatie, op het ogenblik al ongeveer moet zijn als voor die leerlingen, die hun meester ten hemel hadden zien rijzen en die daar alleen zaten, temidden van een wereld, die hen bedreigde en vervolgde, zonder een weten: hoe moesten we verder? Ik geloof, dat de parallel nog niet zo dwaas is getrokken. Maar dan moeten we die parallel ook verder zien te trekken, naar ik veronderstel, voornamelijk op redelijke gronden, zover als dat mogelijk is.

En dan ga ik maar weer terug naar het verleden, maar nu wat verder. Er was geen sprake van empirische wetenschap in de huidige zin, toen de mensen de loop der sterren ontdekten en vastlegden op een zo betrouwbare wijze, dat zelfs de huidige wetenschap deze tabellen rustig gebruikt en eerlijk ervoor uitkomt, dat hun nauwkeurigheid-zeker gezien de aanwezige middelen-haast onstelligend groot is. In een tijd, dat nog niemand iets wist van chemie, dat het menselijk lichaam nog niet kon worden onderzocht met röntgenstralen en weet ik wat voor middelen, waren er genezers die rustig een trepanatie volbrachten en soms met succes. In die tijd had men reeds begrip van geneeskrachtige kruiden. In die dagen vond men o.m. methoden uit om boodschappen op snelle wijze over lange afstanden over te brengen. In die dagen kwam men tot zeevaart en oriëntatie. 't Is mogelijk dat de magneetsteen, die vroeger de plaats van het kompas innam, dan wat minder nauwkeurig was dan het huidige, maar de navigatiemiddelen en-mogelijkheden, die men zo bezat, waren groot genoeg om zonder wetenschappelijke verklaring de mens precies te brengen, waar hij wezen moest. Deze wetenschap, waarop uw wereld zo trots is, bestaat eigenlijk pas een paar honderd jaar. En juist vóór die tijd zijn de belangrijke ontdekkingen gedaan. Het eerste rad, het rad dat zo belangrijk is, dat zonder dit uw hele wereld, uw mensenwereld, niet mogelijk zou zijn, werd niet uitgevonden aan de hand van overpeinzingen en berekeningen, werd niet logisch ontwikkeld. Het werd inspiratief gevonden. De wetten, die uw wereld ziet als de maatstaf van alle menselijke moraal en ethiek, zijn niet aan de hand van een logisch denken alleen ontstaan. Integendeel, zij kwamen voort uit inspiratie, uit een plotselinge flits van verlichting, een opeens "zien" van een waarheid of een wet of een mogelijkheid. Laten we onze vraag verder

ontwikkelen. De wereld heeft vaak perioden gekend, dat ze volgens haar eigen opvattingen overbevolkt was. Ze heeft altijd geprobeerd dat op te lossen met het ook nu gebruikte medium van "brood en spelen". Ze is er nooit in geslaagd. Maar ze is er klaarblijkelijk wel in geslaagd om juist door een grens te stellen een welvaart, evenwichten te doen ontstaan, die vele eeuwen lang kennis en beschaving handhaafden, zij het onder condities die men tegenwoordig misschien onderontwikkeld en armelijk en onjuist noemt. Het is vreemd, dat juist deze evenwichten een zeer lange tijd belangrijke volkeren, leringen en geestelijke ontwikkelingsmogelijkheden hebben gecontinueerd, terwijl nu een verstoring van dit evenwicht, gepaard gaande vaak met een ontstellende bevolkingstoename, de oude wijsheid, de leer, de innerlijke inhoud van die mensen teloor doet gaan.

Dit alles, vrienden, is feitenmateriaal. En dat moeten wij wel aandraagen, omdat Pinksteren-indien wij mogen geloven in de Evangelieën-een feit was en niet alleen maar een sprookje. Wat ik u hier heb gezegd, is geen sprookje, het zijn feiten. De wereld kan niet verder, zoals zij is gegaan.

Eens liepen de apostelen en de leerlingen Jezus na. Tegenwoordig loopt men een reeks van kerkelijke opvattingen en wetten na. Maar Jezus verdween in licht. Het leven, de bezieling van de kerkelijke wetten en opvattingen gaat teloor, sterft. Ze verdwijnen. Ze blijven wel bestaan, maar wat achter blijft is alleen maar een lege huls, een beeld. De apostelen voelden zich sterk in de kracht van hun Heer en Meester, evenals de leerlingen. En de moderne mens voelt zich sterk in het besef van zijn wetenschap en de kracht van zijn wetenschap. Maar de Meester ging heen en de wetenschap is aan de grens van haar kunnen gekomen. Dat is de tijd van de samenkomst in de korenmarkt met het Pinksterfeest. Het is op aarde nog niet zover, dat dit alles gerealiseerd is. Vergelijkenderwijs gesproken, wij zijn nog niet gekomen aan die ene laatste wanhopige samenkomst; we zullen nog eens gezamenlijk bidden en dan uiteengaan. We zijn eerder in de periode, dat overal angstige groepjes mensen achter gesloten deuren zitten te wachten, of het onheil dat ze vrezen nu zal plaatsvinden of dat het hun misschien toch nog zal worden toegestaan verder te leven. Maar alles wijst op een komend Pinksterfeest, als enige oplossing van de noden van deze wereld. Ik heb nu zo enkele voorbeelden aangehaald. Laat ons verdergaan.

Wanneer een dergelijk Pinksterfeest plaats gaat vinden, wat moet daar het kenteken van zijn? De leerlingen in de korenmarkt ontvingen een geestelijk vuur (de geest verscheen in de gedaante van vurige tongen, de tong als symbool tevens van de spraak) en zij gingen naar buiten en ofschoon zij spraken in hun eigen taal, werden zij door allen verstaan. Op het ogenblik is er overal misverstand. Bij wijze van spreken, de chirurg bestrijdt de medicus, die door voeding en diëet wil genezen; de wetenschappelijke producent bestrijdt de uitvinder van minder vermogen; universiteiten zijn in voortdurende concurrentie gewikkeld en trachten elkanders ontdekkingen te kleineren; staten proberen elkaars ontwikkelingen, elkaars prestaties a.h.w. geringschattend waarderen, teniet te doen in de ogen der mensen. Een periode van strijd, dat zult u toch met me eens zijn. Men verstaat elkaar dus niet. Een Pinkstergemeenschap dat moeten wij er nog bijvoegen-is niet een gemeenschap van zomaar mensen. Het is een gemeenschap van mensen, die wel degelijk een inwijding bezitten; zij moeten zijn doorgedrongen in de eerste waarheden van het geestelijk leven, daar ze anders eenvoudig het licht van de H. Geest-zo u wilt-niet kunnen ontvangen en dragen.

Op deze wereld zijn ongetwijfeld veel mensen, die op enigerlei wijze een dergelijke inwijding zullen hebben. En de tendenzen, die zich thans ontwikkelen, wijzen erop dat dit aantal steeds groter wordt. Wij weten van deze ingewijden uit het verleden, dat zij-dank zij Jezus'leiding-zich hadden losgemaakt van de wetten en de gebruiken van de Tempel. Zij hadden dus in zekere zin zich vrijgemaakt van geestelijk, zowel als stoffelijk gezag en aanvaardden deze waarden nog wel, maar alleen zover zij voor henzelve nog acceptabel bleven; zij zagen ze niet meer als heersende condities. In deze tijd zou dus een dergelijke ingewijde zich waarschijnlijk losmaken van zijn opvatting van on-

schendbaarheid van wet, van geloof, van zeden, om daarvoor in de plaats te stellen de innerlijke aanvaarding van de goddelijke Kracht en de goddelijke wet, want zo was Jezus en zo waren zijn leerlingen ten slotte ook. Dan kun je gaan concluderen: de wereld van heden is nog niet aan het Pinksterfeest toe. Verder-als ik mag vergelijken-is het op het ogenblik de periode tussen de Hemelvaart en het Pinksterfeest. In de wereld maakt zich meer en meer een gevoel van verlatenheid, van niet-meer-weten-waarheen kenbaar. In de wereld is steeds grotere lusteloosheid en gelijktijdig een steeds groeiende angst. Al zijn dit dan angsten voor Wachters en Tempels en Priesters en Sanhedrin, zo is het wel degelijk de angst voor zelfgeschapen demonen, die eens beheerst konden worden, maar nu niet meer beheerst kunnen zijn en dus de mens ontlopen. Dan wil ik hier niet verder op doorgaan, maar gewoon mijn conclusie gaan trekken: Begin volgend jaar ontstaat dus de-al vaak besproken-heftige werking van 5 en op een gegeven ogenblik zelfs 7 planeten binnen één hemeltekens, namelijk een hemelteken dat beheersendis, dat de heerschappij dus aanvaardt over dit deel van de cosmos. Een onmiddellijke uitwerking hiervan verwacht ik niet, maar wel ben ik er zeker van dat juist onder deze invloeden degenen, die ingewijd zijn, zullen gaan zoeken naar een laatste uitweg, een laatste redmiddel, in een soort verbeterheid zich zullen afwenden van alles, wat de wereld tot nog toe heeft gekend, gepredikt en geleerd, zodat men zeggen zal: "Heer, geef ons dan Uw Licht." Misschien niet in die termen, maar wel in de gevoelswereld zo. En dan komt terug op deze wereld, als belangrijkste factor voor verdere ontwikkelingen, diezelfde intuïtie, dit inspiratief erkennen en weten, dat zolang verguisd werd. Waarom? Wetenschappelijk gezien, omdat de methode van inspiratief onderzoek, die de mensheid ten slotte zoveel jaren verder heeft gebracht, praktisch de enige wijze is, waarop nieuwe ontdekkingen kunnen worden gedaan, zonder dat aan de mensheid te grote eisen worden gesteld en dus een dergelijke uitvinding onrendabel wordt. Wat betreft geestelijke vernieuwing-laet ons zeggen kerkelijke, zedelijke en morele vernieuwingen-de oude wetten sterven en worden steeds milder geïnterpreteerd, tot dat ze langzaam maar zeker als een soort schim op de achtergrond zijn, die men dan vanwege het fatsoen daar nog rustig laat zweven en meer niet.

Vraagt u eens af, of een dergelijke dood van de feitelijke zedenleer, het feitelijke geloof, dat omgezet wordt in de vorm van maatschappelijk werk op hooggeestelijke basis, voldoende zal zijn? Neen, nietwaar? Het gevolg is, dat aan de hand van de nu bestaande condities, de nu op aarde bestaande omstandigheden, een reeks nieuwe openbaringen moeten komen. Niet een openbaring zoals wij die bespreken, maar openbaringen, die met groot geweld a.h.w. een groot deel van de wereld in hun greep nemen. En die dingen kunnen alleen komen, wanneer de goddelijke Kracht zelve zich openbaart, wanneer de Geest Gods spreekt in en tot de mensen en op geen enkele andere manier. Alleen door een verandering in zeden, in moraal, in gebruiken, in religieuze wetten, kan de mens ten slotte voorkomen dat zijn wereld in overbevolking zichzelf verliest en het menselijk ras in een steeds verder continueren van zwakke trekken, in een steeds maar verdergaan in disharmonische huwelijken en even disharmonische scheidingen, een geslacht brengt, dat zichzelf te gronde richt.

Die vernieuwing is noodzakelijk. De grens is bijna bereikt. Wij kunnen stellen, dat de komende vier à vijf jaren de grenzen bereiken van de empirische wetenschap, dat de komende vier à vijf jaren en hun ontwikkelingen tevens het einde betekenen van vele geloofsvormen, die berusten op aanvaarding in plaats van op innerlijke erkenning. Wij mogen dan ook stellen, dat over een periode van vijf jaren-waarschijnlijk iets vroeger-voor de aarde een Pinkstertijd aanbreekt. Laten we daarvan geen te grote verwachtingen bouwen. Niet denken: dan is er met één slag de Geest en de wereld is goed. Na de Pinkstertijd, na deze prediking in het openbaar, werden de Christenen nog wel degelijk vervolgd. En het was in hun vervolging en hun strijd, dat zij groot werden. Zo zal het ook zijn in de komende tijd. De mensheid zal haar problemen niet opgelost zien, maar zij zal een nieuwe weg gaan vinden. En deze nieuwe weg brengt haar ongetwijfeld nog veel strijd, veel verdeeldheid, veel zorgen. Maar tevens de mogelijkheid hernieuwd haar werkelijke grootheid, haar geestelijke grootheid te

bevestigingen.

Zo rest mij alleen nog in deze poging mijnerzijds om u een ander aspect van de Pinkstergedachte te tonen - de kern der zaak aan te roeren; datgene, wat achter deze uiterlijkheden verborgen ligt. En dan staan we voor de liefde Gods. De liefde Gods, die we vaak niet kunnen begrijpen, omdat deze God ons heel wat aandoet, wat o.i. toch eigenlijk niet prettig is en niet aanvaardbaar. De liefde Gods, die steeds weer en zeer duidelijk bewust en wilkend zelfs, op aarde -uit liefde geboren- spanningen en strijd en lijden doet ontstaan, maar steeds ook weer de mens de mogelijkheid geeft uit die spanningen, uit die strijd en uit dat lijden te komen tot een nieuw inzicht, tot een geestelijke groei, tot een grotere eenheid met de cosmos.

Ja, vrienden, de kern van dit alles is de goddelijke liefde. Maar waarom spreken wij dan met zoveel nadruk op het Pinksterfeest van de Heilige Geest? Want Christus gaat heen en de Heilige Geest keert terug, dat mogen we niet vergeten. Christus is de innerlijke weg. Deze innerlijke weg kan zich niet aan het totaal der mensheid gezamenlijk openbaren. Want de liefde Gods, de liefde van God tot de mens, de alomvattende liefdebond, die tussen de mens en God dus kan groeien, dank zij het menselijk besef daarvan, kan nimmer in de buitenwereld gemanifesteerd zijn. Zij kan een ogenblik belichaamd en verpersoonlijkt worden, zoals in de figuur van Jezus - en dan wordt ze ongetwijfeld ook gekruisigd. Er is echter iets anders: in God is naast de liefde en de rechtvaardigheid, liggende buiten de bekende concepten en wegen van menselijke bewustwording, het cosmisch weten, de goddelijke alwetendheid. En het zijn deze impulsen, die als een vreemd, flitsend zwaard van buiten de gekende werelden en ruimten komende, de mens de middelen geeft, om dank zij zijn besef en zijn weten de voor hem noodzakelijke en bestaande liefdebond met God en Diens schepping tot stand te brengen. Het is gemakkelijk voor een mens om weg te vluchten naar andere sferen en werelden, maar hij kan niet aan zijn eigen problemen ontvluchten, nietwaar? De problemen, die in de mens leven, zijn een zwakke weerkaatsing van dezelfde problemen, die in geheel de mensheid leven, ook al is de verschijningsvorm van het probleem in de mensheid anders dan in de eenling. Het cosmisch weten is de oplossing voor het probleem van de eenling, maar -indien het juist en zuiver wordt begrepen- ook de oplossing voor het probleem van de mensheid. Zo mag je zeggen, dat in deze dagen, de liefde, de goddelijke liefde, nog een zeer voorname rol zal spelen. Het is alsof Christus herboren is en de wreedheden, die de wereld thans van mens tot mens begaat, zoals eens Rome's wreedheden tegen de Joden en de bittere wreedheden ook van de Joden tegen Rome, zo is er hier de liefdegeest, de verzoenende geest, die een weg toont, die voor alle partijen te gaan is, die voor allen aanvaardbaar is. Maar er komt een tijd, dat wanneer de weg voldoende getoond is, de kracht, die deze brengt, heengaat. Er is een tijd, dat de wereldleraar, die op het ogenblik aan de laatste twee jaren van zijn taak is begonnen, heen moet gaan. De stilte, waarin de mensheid zich bevindt, kan dan alleen worden verbroken door het goddelijk weten. En dit weten zal de mens gegeven worden, zodra hij afstand doet van zijn innerlijke grootheidswaan, van zijn gedachte aan zijn kracht en zijn weten en dan komt tot een aanvaarden van een voor hem nog onredelijk, maar goddelijk geopenbaard weten, dat hem de nieuwe weg toont.

Dus, vrienden, vandaag Pinksterfeest: een herinnering aan de oudheid. Nog geen werkelijk Pinksterfeest op de wereld, maar alle kentekenen, dat tussen de dreiging steeds sterker zich de impuls zal vormen: Verenigt u mensen, en bidt nog één keer tot uw God vóór ge uiteen gaat. En de zekerheid, zou ik haast zeggen, dat dan de geest Gods, het goddelijk weten, het cosmisch weten, zich zal openbaren en de mensen het middel zal geven om elkander te begrijpen en te verstaan en -zij het dan niet op empirische wijze- verder te gaan met de ontwikkeling van haar stoffelijke wetenschap zowel als van haar geestelijk bewustzijn.

Daarmede ben ik gekomen aan het einde van mijn toespraak. Nu is het voor u misschien teleurstellend, dat nog slechts één andere spreker voor deze bijeenkomst beschikbaar is. Ik hoop echter, dat u toch in het gebrachte

voldoende waarde zult vinden en gaaf dus het woord over aan deze tweede spreker, die deze bijeenkomst tevens zal sluiten. Mag ik u allen een persoonlijke Pinksterfeestdag toewensen?

-:-:-

Ja, vrienden,

Daar klinkt dan de tijding van het Pinksterfeest in de harde en bewijskrachtige, redelijke termen van uw dagen. Ik denk zo, dat sommigen het eigenlijk niet mooi vinden. Want weet u, dat moet toch gedragen worden door grote woorden en niet door dingen, die je kennen en zien en weten kunt.

Het Pinksteren, dat is zo groot, zeggen ze, dat Licht is zo sterk; dat moeten we innerlijk doormaken. Eigenlijk is dat een klein beetje egoïstisch. Wanneer een wond practisch genezen is, dan kun je er een verzachtend zalfje op doen. Dan mag je zoete woorden spreken. Maar wanneer ergens een kwetsuur is in de wereld en in de menselijkheid van de mens, dan is een dergelijke zachtheid vaak gevaarlijk. Er zijn al zoveel mensen, die zich beroemen op hun eigen weten en hun eigen oordeel en die hun eigen weg willen gaan. En er zijn al zoveel mensen, die dan ook het onrechtmatige van de weg, die ze gaan, met zoete woorden proberen te verzachten en weg te nemen. Maar dat gaat niet. Nuchtere feiten, ja maar zouden die nuchtere feiten toch eigenlijk niet een weergave kunnen zijn van een goddelijk Licht, Gods licht, iets, dat je niet alleen kent in mooie woorden of kerkelijk of in de geest? Als je dat denkt, dan schep je eerder duister. Gods Licht is iets, wat zich ook in de praktijk in de wereld zelf, in de mensen, in de feiten, in de dingen tot zelfs in de wolken aan de hemel bij wijze van spreken moet weerspiegelen en daarom moeten we soms ook wel eens wat realistisch zijn, zeker in een kleine kring, waar we elkaar eigenlijk goed kennen. En nu wil ik niet een preek gaan houden; het zou me heel slecht afgaan op het ogenblik. Maar ik wil wel proberen om u iets te zeggen over dat Licht.

Ons Licht is de luister Gods, die in menselijk duister en licht evenzeer zich toont en niet slechts in de hoogste hemel, maar zelfs ook in de laagste sferen, en in de diepste gevallen krachten woont en leeft. Het goddelijk Licht, dat is de waarheid van het leven. Het is niet slechts bereiking, maar het is de kracht, het leven en de weg tezaam genomen. Het is niet slechts de werkelijkheid of deel van dromen, maar eeuwigheid tezaam gevat in één lichtend moment van de Schepping. Het goddelijk Licht is het Pinksterfeest; de Geest, die met vurige vlammen daalt en in de mensenzielen dwaalt, tot eindelijk het lichtend Wezen is verstaan. Maar het licht Gods is zelfs de waan, die het ons onmogelijk maakt te vrezen vóór wij de waarheid, ook omtrent de krachten Gods, diep in onszelf verstaan en welbegrepen voort gaan dragen. Gods licht is in de vragen, die we stellen en in het antwoord dat de wereld geeft of dat uit onszelf welt en stelt ons weer voor nieuwe vragen. Het goddelijk licht is de kracht, die u allen bindt, is de gezindheid ten opzichte van elkander, het is het erkennen van elkander en het erkennen van jezelf, ook het delven in de diepte van het zijn en het puren van het goud uit het weten; het persen van de wijn uit gevoelens en zelfs een vergetelheid, waarin je uiteindelijk voor het eerst jezelf leert verstaan. Gods licht is kracht in alle tijd en in duizenden delen weerkaatst, leidt het licht een ieder, die het licht kan aanvaarden, die de lichtende werkelijkheid voor zich ook vraagt.

En nu is het Pinksterfeest. Feest van het licht, dat met het geluid van de stormwind, neergedaald op mensenhoofden, een vurig teken in het wezen grifte en verstomde monden deed spreken en allen zichzelf in moed deed vergeten voor een taak, die allen omvat en, zat geworden van het licht, in dronkenheid van licht, de onbepaalde waarheid deed verkondigen.

Dat is het Pinksterfeest.

Maar, zo je weet van dit licht en van deez' kracht,
en bewust bent, dat dit licht in jezelf heeft voortgebracht
een taak en een licht in het leven,
dan zal het in alle streven
met je en altijd met je gaan.
Wanneer je weet, dat het Goddelijk licht een baken is
dat altijd weer je koers bepaalt:
dat het Goddelijk licht de stem ook is,
die alle Zijn vertaalt,
totdat je haar begrijpt,
Hoe kun je dan nog angstig zijn?
Er is geen nood, die nijpt zo zeer, zo bitter en zo zwaar;
er is geen gevaar, zo dreigend, zo onmetelijk groot,
geen dood zelfs; er is niets, dat niet door lichte kracht lachend
wordt verdreven.

Gods licht is weten, werkelijkheid,
liefde, eenheid, band en leven zonder dood.
Gods licht is het sterven van de strijd
en het verstaan van 's-Heren werkelijkheid.
Dit is een feest van licht,
zo zij U licht gegeven.

Niet een gave van mij of van de geest,
maar van een God, die altijd zonder pozen en zonder aarzeling
met al zijn lichte krachten rond u is geweest
en in u voortbestaat.

Indien in u de kracht van het wezen maar één moment openlaat één reet,
één kier, één spelde, groot klein gat,
zo dringt het Licht U in en drinkt gij aan het Licht u zat
en kent dor dagen werkelijkheid.

Stelt open u dan voor het Licht,
aanvaardt de kracht, die u geleidt,
niet volgens menselijk besef, maar als de onbegrensde zekerheid
van eeuwig cosmisch zijn.

Dan is het Licht uw werkelijkheid.
Het is het Licht.

Dat is al, wat ik er over te zeggen heb en ik laat u zelfs niet de kans
nog een laatste woord in het midden te brengen.

Tenslotte: wanneer er iets is, wat uw hart begeert en gij kunt het God-
delijk licht ook maar voor één ogenblik toelaten in uw wezen, in absolute aan-
vaarding jezelf vergeten, of het nu is vanuit de angst of de vreugde, dan is
er een beter antwoord dan ik ooit kan geven.

Vrienden, wij zullen onze bijeenkomst op deze eerste Pinksterdag beëindi-
gen, maar met deze raad en deze wens: Wanneer je onzeker bent en niet weet
hoe, wacht op het Licht en je zult vóór het te laat is het juiste weten. En
indien u ooit moe en terneergeslagen, moedeloos en ziek bent, probeer om dat
Licht te vatten, probeer één ogenblik al die dingen te vergeten, hoe moeilijk
het ook is, en ge zult zien welk een kracht dat Licht in zich bergt. Mijn wens
is dan ook begrijpelijk vrienden: Moge het Licht u bereiken en u allen brengen
tot een werkelijk Pinksterfeest!